

A keleti nyitás súlya a magyar külgazdaságban

Nem 1990-ben kezdődött sem a keleti, sem a nyugati nyitás
Jelentős kapcsolatok az un fejlődő országokkal és a KGST
országokkal is

A devizában történő eladósodás, a modernizációs kényszer és
gazdaságfilozófia a rendszerváltáskor erős nyugati orientációt
eredményezett

Az EK , a KGST és az un fejlődő országok aránya magyar exportban

	1971-75	1976-80	1981-85
Nem szocialista	30,5	41,0	43,8
EGK	15,0	18,8	16,1
NSZK	5,7	9,0	7,8
szocialista	69,5	59,0	56,2
KGST	65,5	54,2	51,9
Szovjetúnió	35,1	29,6	32,4

A nyugati tartás motorjai és fékjei

- Történelmi integráció- elsősorban az EU- nyugat felé
- Belső piaci integráció az EU-ban-teljes liberalizáció-, szorosabb kapcsolatok az OECD országokkal, 40 éves WTO tagság
- Politikai és földrajzi közelség- egy tank benzin a kisvállalkozóknak-, olcsó és gyorsan elérhető közlekedési lehetőségek, vízum és útlevelementesség a nyugati kapcsolatok nagy részében
- Rendszerváltás kori fizetőképesség ténye, működő tőke beáramlása, vertikális komplementaritás
- Magyar tőke kivétel erősödése az új tagoknál, felfutó kereskedelmi kapcsolatok
- Nincs magyar tőke kivétel, nehéz a közbeszerzési részvétel
- Lelassult gazdasági növekedés, viszont van belső fogyasztáson alapuló növekedés

EU 27 aránya magyar teljes és a magyar tulajdonú vállalatok exportjában

év	Össz magyar exportban EU27 hányad(%),kkv		Össz magyar többségi tulajdonú vállalati exportban EU27 hányad(%),kkv	
2001	84	82	76	80
2008	78	80	77	80
2011	76	80	81	82
2012	76	80	80	81

A magyar többségi tulajdonú vállalatok exportja az összes évi exportunk hányadában(mrd forint alapon)

Forrás.:KSH,saját számítások

cél	2001	2007	2011	2012	Cél/összesHU 2011
Összes	24,3	18,3	18,2	17,4	100
ebből:kkv	12,2	7,7	8,0	8,3	
Németo.	17,0	13,8	13,1	12,3	18
Olaszo.	32,7	30,4	30,4	29,1	8
Szlovák.	31,1	20,8	28,2	32,3	8
Románia	42,3	31,4	26,4	30,1	8
Ausztria	31,0	26,9	23,1	24,7	7
Lengyelo	36,3	20,0	26,1	20,0	6
Cseho.	23,4	15,7	20,3	19,8	4
USA	32,0	24,6	15,9	13,7	3
Kína	12,7	6,5	9,2	7,8	0,7

GPD és Export-limport adatok 2013-2014 között

***Előrejelzés, Forrás: IMF, **Forrás: KSH**

Reláció	GDP 2013.* (%) 1.	GDP 2014.* (%) 2.	Import növekedés és 2013.* (%) 3.	Import növekedés és 2014.* (%) 4.	Export növekedés 2013.* (%) 5.	Export növekedés 2014.* (%) 6.	Részesedés a magyar exportban % 2011** 7.	Részesedés a magyar exportban % 2012** 8.	3x8 Gravitáció 2013-ra	4x8 Gravitáció 2014-re
Világ összes:	3,3	4,0	3,2	5,6	3,7	5,5				
Magyarország	0,0	1,2	3,0	6,1	3,2	6,2	100	100		
EU-27:	0,0	1,3	0,8	4,5	2,0	4,9	76,1	76,0	61	342
ebből:										
Euroövezet	-0,3	1,1	0,5	4,7	2,2	4,9				
Amerika							3,0	3,7		
Ázsiai országok	7,1	7,3	5,3	6,6	5,9	6,7	7,5	6,4	34	42
Latin-Amerika	3,4	3,9	6,0	6,5	5,4	6,2				
Szubszaharai Afrika	5,6	6,1	2,9	6,1	2,9	5,6				
Afrika							1,3	1,5		
Németország	0,6	1,5	2,1	7,0	2,2	6,2	25,2	25,0	53	175
Oroszország	3,4	3,8	9,1	9,2	3,2	5,2	3,2	3,2	29	29
USA	1,9	3,0	2,7	6,2	3,5	5,8	2,0	2,4	6	15
Kína	7,75	8,2	5,1	6,4	6,2	6,6	1,5	1,8	9	12
Japán	1,6	1,4	2,0	5,0	4,0	6,9	0,5	0,6	1	3
Mexikó	3,4	3,4	6,7	6,6	5,8	6,8	0,3	0,5	2	3
Brazília	3,0	4,0	6,0	6,5	4,8	5,7	0,2	0,3	2	2
India	5,7	6,2	6,6	9,3	8,5	10,2	0,4	0,3	2	3

A keleti nyitás motorjai és fékjei

- Nagyobb gazdasági növekedés, nagyobb importütem
- Jó történelmi kapcsolatok, sok magyar kapcsolat- kivándorlók, itt tanulók
- Nincs félelem a fogadó közegben a kiszolgáltatott helyzet miatt- volt gyarmatok, Kína-, vagyis diverzifikálást hozunk
- Gond a nagy távolság, és a politikai személyes kapcsolatok hosszú és fáradságos igénye-a kkv-k esetében nehezen kezelhető, ráadásul bonyolult a vízumrendszer, valamint a közvetlen közlekedés rendszere is
- Sok magyar exportáló vállalat megszűnt, Tesco stb. állami menedzserrendszer elhalt, gond a konvertibilis fizetési képesség, ez utóbbi most javul-főleg a nyersanyagexportáló országoknál
- A kereskedelmi –befektetési kétoldalú kapcsolatokat meghatározza az EU rezsim: sokszor nincs szabadkereskedelem még, közös beruházásvédelem és légitözlekedési szerződésrendszer, ami lassabban halad ,hogy helyettesítse a kétoldalú rendszereket
- Belső fogyasztáson pörgő gazdaságpolitika érkezik, mivel az exportorientált fejlődés több okból keleten mérséklődik
- A nagy partnereknél van felfutás(BRICS pl.) ahol jelentős a diplomáciai jelenlét és a politikai-gazdaságdiplomáciai erőnk.(BRICS exportunk 20001-ben 0,78 mrd euró, 2,3% a teljes exportban, 2012-ben 5,04 mrd euró, 6,3% a kivitelben)

A keleti nyitás motorjai és fékjei 2.

- A diplomáciai és állami kereskedelmi képviseltek visszaestek(fekete Afrikában 3 képviselettel, Dél-Amerikában 2 országban vagyunk, de most bővítünk),
- Új eszközök: - új képviseletek nyitása konzulokkal, külgazdasági attasékkal
 - GVB-k (összesen 44, számuk nő),
 - EXIM-Mehib- új rendszer,
 - légitölekedés nyitása,iskolai programok
 - kamarai együttműködések erősítése, kereskedőházak
 - export házhoz jön,új HITA politika
 - a kkv-k külső megjelenésének segítése
 - kötött segélyhitel- nehézkes rendszer
- EU-n belül nehéz a közösségi segélyprogramokhoz való vállalati hozzáférés nehéz

Magyar export árucíccsoportok ö(EU) (euró mrd)

	2001 összes	2001 Magyar tulajdonú	2011 összes	2011 Magyar tulajdonú	2012 összes	2012 Magyar tulajdonú
Élelmiszer- agrár	2,5(1,7)	1,4(0,9)	6,0(4,9)	2,6(2,2)	6,5(5,4)	2,6(2,2)
Nyersanyagok	0,6(0,5)	0,4(0,0)	2,4(2,1)	1,1(1,1)	2,7(2,3)	1,2(1,1)
Energia	0,6(0,5)	0,1(0,1)	2,8(1,8)	0,1(0,1)	3,2(1,9)	0,2(0,0)
Feldolgozott termékek	10,5 (8,3)	3,7(3,0)	23,4(18,7)	6,3(5,0)	24,9(19,2)	6,6(5,0)
Gép- szállítóeszköz	19,5(17,1)	2,7(1,9)	45,2(33,3)	3,3(2,5)	42,7(31,7)	3,2(2,5)

Összes(a) és magyar többségi tulajdonú(b) export (mrd euró),%(b/a)

	2001	2008	2011	2012
EU-27	28,4/6,4/ 22,5	57,5/10,5/ 18,5	60,8/11,0/ 18,2	60,9/11,2/ 18,3
EU -15	25,2/5,2/ 20,9	42,2/7,1/ 16,9	43,1/6,1/ 14,3	42,9/ 6,4/ 15,0
EU-12	3,2/1,1/ 35,4	15,2/3,4/ 22,3	17,7/4,9/ 27,7	17,9/ 4,7/ 26,3
Európa(nem EU)	2,2/0,8/ 38,5	9,1/1,8/ 19,6	9,3/1,5/ 16,5	9,7/ 1,6/ 16,3
Ázsia	1,2/0,4/ 36,4	3,7/0,6/ 16,7	6,0/0,5/ 9,6	5,1/ 0,6/ 12,0
Amerika	1,9/0,6/ 34,3	2,2/0,6/ 25,4	2,3/0,4/ 17,4	2,9/ 0,4/ 15,4
Afrika	0,1/0,05/ 42,3	0,7/0,1/ 11,8	1,0/0,1/ 8,9	1,2/ 0,1/ 9,0
Óceánia	0,03/0,01/ 33,6	0,1/0,01/ 9,0	0,3/0,01/ 7,1	0,2/0,1/ 7,3
Összes	34,0/8,4/ 24,7	73,3/13,5/ 18,5	79,9/13,7/ 17,2	80,1/13,9/ 17,4

Magyar export árucsoportok ö(ebből EU-ba),%

	2001 Összes	2001 Magyar tulajdonú	2011 Összes	2011 Magyar tulajdonú	2012 Összes	2012 Magyar tulajdonú
Élelmiszer- agrár	7,4 (68)	16,8 (64)	7,5 (82)	19,4 (84)	8,1 (83)	18,8 (85)
Nyersanyagok	1,8 (83)	4,8 (0)	3,0 (87)	8,2 (100)	3,3 (85)	8,6 (92)
Energia	1,8 (83)	1,2 (100)	3,5 (64)	0,7 (100)	0,4 (59)	1,4 (0)
Feldolgozott termékek	31,1 (79)	44,5 (81)	29,3 (80)	47,0 (79)	31,1 (77)	47,8 (76)
Gép- szállítóeszköz	57,8 (88)	32,5 (70)	56,6 (74)	24,6 (76)	53,3 (74)	23,1 (78)
Összes	100	100	100	100	100	100

Működő tőke beáramlás és kiáramlás

- A válság előtti 2007-es csúcs- 2000 milliárd dolláros nagyságrend- után csaknem felére zuhant a válság hatására, de 2011-ben ez felkúszott 1500 milliárdra, ugyanakkor 2012-ben hanyatlott 1351 milliárdra globálisan, 2015-re is csak 1800 milliárd a kilátás
- 2012-ben a fejlődő országokba jutott az áramlás 52%-a először haladja meg a fejlett világot(41 %). A tőkeállomány 62 % van a fejlett világban (2000-ben még 75 %), de EU aránya lényegében maradt -34%-, Észak-Amerika felére zuhant.
- Ázsia nagy súlyú ,de megállt (407 milliárdon, szemben a több mint 300 milliárdos tőkeexporttal), most Dél-Amerika fut fel vonzási oldalon, Afrika is fejlődik főleg a kitermelő tevékenységek terén
- Kibocsátási oldalon a fejlettek aránya is csökkent 79 %-ra, de azért még domináns

Magyar FDI helyzet

- A magyar működőtőke abszorpció a GDP 75% %-ra rúg, kimagasló a térségben, de szintén kimagasló, hogy a GDP 24 %-a- térségi rekord- a kihelyezett tőke. (Elsősorban a MOL- 90 %-, de emellett az OTP és kisebb részben a Richter a lényeges szereplő)
- -a beáramló tőke 77 %-a az Európai Unióból, csaknem 31 %-a Németországból származik(annak is a fele Bajorországból!), ami kísértetiesen hasonló a kereskedelmi súlyokhoz .A fejlődő országok szerepe még marginális, de sokan EU-n kívülről is Hollandia, Luxemburg és Ausztria közbeiktatásával fektetnek be. Kína, EAE az első nagy fecskék, de India is intenzív termelő szférában
- Kihelyezett tőke csaknem fele a KKEU térségben van, főbb állomások Horvátország, Szlovákia, Bulgária, emellett USA és Svájc is érzékelhető

Világkereskedelem és GDP fejlődése

- 1980 és 2011 között a világ árukereskedelme évi átlag 7, a szolgáltatásoknál 8 % -kal nőtt, összesen négyszeres, 1985 óta kétszerese a GDP növekedésnek
- Fejlődő országok előretörése a kereskedelemben: 1980-ben 34 %, 2011-ben 47%, exportőr országok koncentrációja magas maradt.
- Intra-fejlettek belső kereskedelme 56 %-ról (1990) 36 %-ra esett, a fejlődőknél 8 % -ról 24 %-ra nőtt
- Régiók között Ázsia centrális helyzete-8-9 %-, de a régiókon belüli kereskedelemben is Ázsia vezet:42 % (1990) után 52 % (2011), Európa stagnál (72%)
- Feldolgozott termékek súlya . 40%(1990), 65% (2011), agrártermékek 2011-ben 9 %, (1990: 57%)
- Exportőr vállalatok koncentrációja, a fejlettekénél és fejlődőknél egyaránt

A világkereskedelem és GDP fejlődése

2.

- Globális növekedés 2,2 %, 2012-ben; fejlettek 1%, fejlődők :5 %,átalakulók 3 %
- Csökkenő növekedési trend, mivel a motor a kereskedelem, növekedését a fejlődőktől a fejlettek felé mozgás adta, ezért a kereskedelem leállt:2011-ben 5 %, 2012-ben 2 %, 2013-ra becslés-WTO- 2,5 % 2014-re 4,5 %, EU világimport 15,6%-t reprezentálta 2012-ben
- A fejlődők is lelassultak(még Kína importja és exportja is 6-7 %), az exportvezérelt növekedés kifulladt, csak vegyes- külső és belső növekedési stimulus működik, importigény eltérő: beruházási javak magasabb fogyasztási javak és közösségi kiadás esetén kisebb
- Finanszírozásokban is előtérbe került a belső források-saját betétes saját valutában- szerepe,a pénzügyi szektor száguldó növekedése megállt